

Ikla

Trevor Żahra

GOD-DRESSER TAL-PITCH-PINE FIL-KĊINA, is-sett ta' l-ikel kien dejjem jittawwal minn wara l-hġieġ. Sett abjad b'girlanda fjuri lilà mal-bordura, bil-platti weqfin fuq ix-xifer, platt wara platt bhal pakkett gallettini; bl-istanjata tal-kafè fin-nofs, bil-buqar tal-halib, iz-zukkariera, il-kikkri, il-plattini... kollox abjad karti, bil-ghaqal u bravu jittawwal sieket minn wara l-hġieġ.

Is-sett ta' l-ikel kellu post vantaġġjuż fil-kċina. Mill-gholi tad-dresser kien iġib kollox tahtu. Xejn ma kien jahrablu. Jara u jisma' u jifli u jtieghem kollox. Haġa wahda biss ma kienx jista' jara. L-arloġġ. Dak kien imdendel sewwa sew fuq id-dresser u ghalhekk qatt ma seta' jarah. Imma kien jisimghu. Ġo dik il-kċina kbira, armata bil-kuker u l-microwave oven, bil-frigġ u d-dishwasher, qatt ma kien jiġri xejn. Jew kważi. Il-hoss wahdieni t'hemm ġew ma kienx dak tač-čips tfaqqa' burraxka ġo taġen żejt, lanqas tal-kawlata tbaqbaq, jew tal-kafè jtektek. Kien biss il-hoss imnieghes ta' l-arloġġ.

Imbagħad kien hemm il-mejda: kemxejn tawwalija b'sitt sigġijiet madwarha; wiehed f'kull ras u tnejn f'kull ġenb. Mejda battala. Kull meta harstu taqa' fuq dik il-mejda, is-sett ta' l-ikel kien jahbat jitharrek. Il-girlandi tal-bordura jaqbdu id f'id, l-istanjata tal-kafè timtela bil-fwar u l-hġieġ tad-dresser jittappan. Is-sett ta' l-ikel kien dlonk jinfexx jghix it-tifkira ta' snin ilu; taż-żmien meta huwa ma kienx ikkundannat jghix għal dejjem ġo habs tal-hġieġ. Meta fil-Hdud u l-festi kien jinżel jiġri mill-ixkafef tad-dresser biex jintelagħ

fuq hanintu t-tvalja l-bajda tal-bizzilla u hemm iwettaq dak li nholoq ghalih. U t-tifkira minnufih issahhanlu qalbu bil-hegga tat-timpana, bil-fwar tal-laham il-forn, bis-samta tas-soppa tal-pizelli, bid-dahk, bič-čajt, bič-čekčik, bič-čempil, bit-tektik.

Illum sab ruhu ghall-wiri. Irtirat. Jonqos biss li quddiemu jwahhlulu tabella: *Sett ta' l-Ikel ta' 50 bičča. Alpine White. Ironstone. Wood & Sons. England.* U l-kćina saret mużew. Dak li nholoq ghall-użu spičča ghall-wiri. Ič-čeramika saret fossila. Imma xi drabi ... kultant ... darba f'mitt qamar ... wiehed mis-sigġijiet ta' mal-mejda kien jiżżerżaq lura u fuqu jintelaq ... il-Barrani!

Fl-ewwel fażi tal-ġrajja, il-Barrani kien ipoġġi mal-mejda b'magg kafè u kisra hobż mixwija quddiemu u joqghod bi kwietu jixrob u jqarmeč u jhares fil-baħh; lil hinn mid-*dishwasher* battal, lil hinn mill-kuker u l-friġġ. Fil-baħh ta' l-imbieghed. Kien jahbat se jara s-sigġijiet jimtlew u l-mejda tfur. Imma kien jibla' l-kafè bil-hatfa u jqum bis-salt. Le. Is-sett ta' l-ikel johlom kemm irid. Imma mhux hu. Hu kien ilu li ghalq il-ktieb u bela' l-pilloli tad-dimensja. U li ma kienx ghal dik il-mishuta ikla, kollox kien jibqa' miexi harir. Imma darbtejn kuljum l-ačidi ta' l-istonku kienu jibdew igerrmu u kontra qalbu jkollu jmur jiġbed sigġu minn tal-mejda l-battala u jinxteteh hemm bilqieghda ... jiekol wahdu b'harstu tghaddi żbrixx minn fuq il-kuker u żziġġ 'il boghod. U minn taht il-ghajn dejjem jilmah lis-sett ta' hamsin bičča jittawwallu skantat minn wara l-ħgieġ imtappan tad-*dresser*. Mishut sett. Messu ilu hataf il-hamsin bičča tieghu u farrakhom f'mija, mitejn, elfejn. Qatt ma basar li dik id-daqsxejn ċeramika taf taħžen fiha memorji aktar minn ċippa tal-kompjuter. U meta darba fettillu hataf platt f'idu bil-ghan li jsabbtu mal-hajt, il-fjuri lilà tal-bordura harsu lejha bil-hniena u fi mnifsejh sprejlawlu l-fwieha kollha ġizimina ta' dari. Le, mhux tort tas-sett ta' l-ikel. Forsi daw k il-pilloli tad-dimensja kienu skaduti. Jew tort tal-mejda. Mela x'inh. Dik il-mejda kellha madwarha sitt sigġijiet. Kif qatt seta' xi hadd jokkupa biss post wiehed u jhossu komdu ... b'hames sigġijiet battala jharsu bič-čiera lejha? Igerrmu kemm iridu l-ačidi ta' l-istonku, ma kienx se jhallihom aktar ikaxkruh lejn dik il-mejda u jġeghluh ipoġġi bilqieghda penitenza. L-ikla ghalih kienet tilfet ir-ritwal. Inbidlet f'parodija. Karikatura. Kien nesa kif il-bnedmin jičcelebraw kollox b'ikla: gheluw sninhom, l-anniversarji, il-jiem speċjali ta' hajjithom, il-festi, jum twelid il-Mulej, jum il-qawmien tieghu u f'kulturi oħrajn saħansitra wara funeral. U kull meta xi mkien is-sigġijiet madwar mejda jimtlew, l-ikla f'salt wiehed tiflef ir-*raison d'être* tagħha. Waqt li kulhadd taparsi jfahhar it-tieba ta'

l-ikel u taparsi jtieghem il-benna ta' l-inbid, fis-sewwa kulhadd ikun qed jikkonsma l-kumpanija, ir-rakkonti, il-hars, it-tbissim ... boqqa wara boqqa ta' hena. U ghalhekk dawk ta' madwar il-mejda arahom jippruvaw itawlu u jgebbdu r-ritwal kemm jistghu, pawsi twal bejn platt u iehor. Mid-deżerta għall-kafè, mill-kafè għal-likur, mil-likur għas-sigarri ... bit-tama li dik l-ghaqda ta' madwar il-mejda ma tinkisirx. L-iċken skop ta' kull ikla huwa l-ikel.

Il-Barrani dan kien ilu li fehmu. U ghalhekk sabbat is-siġġu u halef li qatt aktar ma jpoġġi madwar dik il-mejda. Hekk waslet it-tieni fażi. Bhal-Lhud fil-lejla ta' l-Eżodu, beda jiekol bilwieqfa, bil-heffa. Jixghel ir-radju biex jisma' l-kant tas-salmi skond l-aħhar diski tal-klassifika. U bejn gidma u ohra mit-timpana li xtara *take away*, idur mal-kamra, ibattal is-sink mill-platti ta' ġimgha ilu u jgħabbi d-*dishwasher*, iteftef il-gazzetta, iqalleb il-posta li rċieva ... u ġenbejh imhażżma u l-hatar f'idu.

Dak in-nhar li fi triqtu lejn ix-xogħol lemah kelb jiekol taht il-bankina, kien waqaf hesrem ihares lejha. Intebah li l-klieb tat-triq biss jieklu wahidhom. L-ghasafar tal-bejt, il-hamiem, it-tiġieġ tal-batterija, il-qżieqez, il-baqar ... dawn kollha jieklu flimkien imqar fi triqithom għall-qatla. Imma l-kelb tat-triq iċarrat il-boroż taż-żibel u jiekol wahdu, bil-heffa u bil-hornijiet tal-karozzi jpaqqu go widnejh. U ftakar fil-biża' ta' Robinson Crusoe; mhux il-biża' tas-solitudni imma l-biża' li jispiċċa selvaġġ. Ġol-gżira mwarrba tieghu Crusoe kien ipprova jzomm id-dekor, ir-ritwal. Nitfa integrità. İzda fil-kċina pulita tal-*pitch-pine* huwa kien qed jinbidel f'kelb tat-triq. U minnufih iġġieled mal-kċina.

Beda jiekol bil-platt go hoġru quddiem it-televisin. Bil-platt fuq banketta quddiem il-kompjuter. Xi mkien, ikun fejn ikun, basta 'l bogħod mill-mejda tar-ritwal. Basta 'l bogħod mill-harsa patetika ta' dak is-sett ta' hamsin biċċa. U hekk il-pilloli tad-dimensja bdew jahdmu. Forsi ma kinux skaduti daqskemm haseb. U kull meta jkollu bilfors jidhol fil-kċina kien jagħmel kollox bil-heffa. Il-kuker, id-*dishwasher*, il-*microwave*, il-frigġ f'salt wiehed daru konfokka kontrieh. "X'erġajt ġejt tagħmel 'l hawn? Ma tafx li mhux postok? Hawn post it-thawtil. Post ix-xogħol. Post il-heġġa. Hawn post l-*ikla* mhux post l-ikel." Is-sett ta' l-ikel biss kien dejjem jixhitlu tbissima u tnehida minn wara l-hġieġ tad-*dresser*. U sa ma l-*microwave oven* isahhanlu z-zalza tal-bierah, arah jitlaq 'il barra minn dik l-art ipprojbita u jirritorna biss meta ċ-ċempila tal-forn tagħtih permess.

U bil-mod il-mod waslet it-tielet fażi. Beda jagħmel xirjiet kbar ta' ġobniet,

perżutijiet, salami, żebbuġ mimli, zalzett u ġbejniet; jippakkja l-frigġ bihom u meta jasal hin it-tgerrim ta' l-aċidu, imur b'ġirja jiftah il-bieba u hemmhekk, bilwieqfa, ġo kċina mudlama hlief ghar-roqgħa dawl safrani tal-frigġ, joqgħod jibla' gidma ġbejna, żewġ żebbuġiet, slajs perżut ...! Kollox bil-heffa waqt li mit-triqat mudlama jghaddi l-Anglu tal-Mewt ifittex il-bibien gheriewen minn demm il-haruf. Imbagħad malli jagħlaq il-frigġ fil-kċina taqa' dalma kbira. B'hekk l-ebda kuker u *microwave* ma jkunu jistgħu jarawh. Jiżgiċċalhom 'il barra bil-heffa. Lanqas is-sett ta' ġod-*dresser* ma jilmħu.

Imma darba reġa' lemaħ lil dak il-kelb tat-triq jissara mal-boroż taż-żibel. U lemaħlu l-ghadmiet ta' koxxtejh imqabbżin. Is-sinsla rukkell rukkell. Il-kustilji gabjetta. Tghid din premonizzjoni? Ir-raba' fażi? Baqa' sejjer b'ġirja waħda lejn is-*supermarket*, ġibed karretta, u beda jaħtaf mill-ixkafef u jgħabbi. Imbagħad ġirja oħra lejn il-kċina, dawwar il-fardal ma' hżiemu u xammar idejh. Is-sett ta' l-ikel beda joqmos minn wara l-hġieġ. Ma kellux sabar. Il-kuker baqa' skantat. Beda jqatta' n-nagħniegħ irqiq irqiq ha jagħmel is-*sauce*. Il-girlandi tal-fjuri lilà saru hannieqa waħda. Qata' farretti fondi ġol-laham tal-haruf u ġo fihom infilsa s-snien tat-tewm. Il-hġieġ tad-*dresser* beda jirtogħod. Dilek il-laham bil-meraq tal-lumi, bil-bżar, bil-klin u bil-butir mahlul. Imbagħad xehet kollox fil-forn u hallieh jinhema fuq nar bati.

Sadattant poġġa fil-frigġ iż-żewġ fliexken Orvieto li xtara u fuq il-mejda firex it-tvalja tal-bizzilla. Imbagħad mexa bil-lajma lejn id-*dresser* tal-*pitch-pine* u fetah il-bibien tal-hġieġ. Is-sett ta' hamsin biċċa bilkemm ried jemmen. Kien ilu s-snin ma jingħaqad mat-tvalja tal-bizzilla. Imma issa, f'hakka t'ghajn sab qalbha miftuha berah għalih u ntelaq jitbahrad fuqha. Il-platt il-fond ġol-platt iċ-ċatt. Il-platt tal-ġenb bis-sarvetta mitwija maqrut fuqu. Imbagħad ġew il-pożati *stainless steel*. It-tazzi tas-sieq. It-tazzi ta' l-ilma. U sa fl-aħħar żewġ xemgħat twal. Bil-mod il-mod il-forn beda jċaqċaq u r-riħa tal-laham żgiċċat helu helu minn bejn il-bieba u mill-kċina mewġet bil-lajma lejn is-salott, fejn il-Barrani, bi ktieb oħxon ġo hoġru, kien qed jaqra Ġwanni Kap XIII.

Issa dalam. Id-dixx tal-haruf sab postu f'nofs il-mejda. Ix-xemgħat inxtegħlu. Iż-żewġ fliexken Orvieto wiehed f'kull tarf. Ftit lil hinn mid-dixx tal-haruf, kannestru bil-hobż tal-Malti mqatta' kisriet hoxnin. Ir-radju mixgħul baxx. Is-sett ta' l-ikel ferħan se jtir. Sa fl-aħħar ... kollox bħal dari.

Il-Barrani jaħtaf il-puġġaman u pass pass jitla' 'l fuq lejn kamartu. Imma qabel ma jagħlaq il-bieb warajh jerġa' jaċċerta ruħu li dawk il-pilloli tad-dimensja ma kinux skaduti. Mir-radju jinstema' hafif hafif il-kant tas-salmi. Mit-triqat mudlama l-anglu jghaddi jħaxwex. Jieqaf iħares lejn il-blata tal-bieb bajda karti. Jgħolli l-lukkett u jidhol helu helu.

Is-sett ta' hamsin biċċa qatt ma seta' jifhem l-ghaliex ix-xemgħa thalliet tinhall u toghdos sal-kandler, l-ghaliex l-Orvieto baqa' ma nfetax, l-ghaliex il-haruf thalla jiksah ġod-dixx u jinten b'lahmu u xahmu, l-ghaliex il-hobż azzmu bbies, l-ghaliex is-sitt siġġijiet ta' madwar il-mejda baqgħu battala, l-ghaliex kollox sab ruħu ġo borża taż-żibel u ttiekel mill-kelb tat-triqat. U lanqas ma fehem l-ghaliex sab ruħu mill-ġdid wara l-ħġieġ tad-*dresser* ta' kċina siekta u mudlama għal hafna u hafna u hafna snin.

U baqa' qatt ma fehem l-ghaliex l-arloġġ ta' fuq id-*dresser* waqaf itektek.